

Marjan en haar operatieprojecten in Peru

Van operatieassistent naar ziekenhuisbouwer. In Peru nog wel. Marjan van Mourik kwam door toeval terecht in Peru voor een vakantie en zo kwamen de puzzelstukjes voor haar bij elkaar. Marjan is van oorsprong doktersassistente en is na enkele omzwervingen in 1993 als operatieassistent gaan werken in het toenmalige Dijkzigt Ziekenhuis in Rotterdam op de urologie-ok. Tegenwoordig woont en werkt ze in Peru met haar stichting Paz-Holandesa.

Door: Ingrid Hummel

Een ziekenhuis in Peru, hoe krijg je dat voor elkaar?

Marjan: 'Ik wilde ooit nog eens iets nieuws opzetten, echter zonder winstoogmerk. Daarnaast werd mijn kinderwens niet vervuld, en last but not least heb ik enorme interesse in de medische wereld. In Peru zag ik veel schisiskinderen rondlopen die niet geopereerd waren. Zeker niet alle ouders hebben de middelen om hun kind te laten opereren, en ook de kwaliteit van de ziekenhuizen laat soms te wensen over.

Na wat research kwam ik erachter hoe het werkt in Peru; geen geld is geen operatie. Ik kwam in contact met de Lionsclub in Cusco, die daar op dat moment met een oogproject bezig was en al pratend kwamen we op een idee. "Jij (Marjan) regelt een medisch team en ik (Lionspresident) de patiënten en de locatie."

Daar is alles mee gaan rollen. En van het een kwam het ander, maar met alleen een gratis operatie ben je er natuurlijk nog niet. De kinderen hebben ook nazorg nodig. Zodoende hebben we een kinderopklinik geopend in Arequipa, zodat we daar spraaklessen, medische spreekuren, tandverzorging en psychologische begeleiding konden geven. Vervolgens gingen we groeien, meer operatieprojecten organiseren en meer typen geboortefwijkingen opereren. Daarnaast moet je ook aan training gaan denken, en aan op welke manier je een stichting duurzaam, selfempowered en sustainable krijgt. Dan kom je snel op een ziekenhuis.'

Waar staat de stichting Paz-Holandesa voor?

Marjan richtte Paz-Holandesa op en door middel van giften schraapte ze alles wat ze nodig had bij elkaar. 'De deuren hebben we van een bedrijf gekregen, de vloer komt van een ander bedrijf, en ook de meubels zijn een gift', vertelt Marjan. 'Heel veel werk was het om dit ziekenhuis voor elkaar te krijgen, want een ruim budget was er niet. De missie van Paz-Holandesa is gericht op het verbeteren van de omstandigheden van sociaal en economisch achtergestelde Peruaanse kinderen door het aanbieden van gratis medische zorg, in de breedste zin van het woord.

Onze filosofie luidt als volgt:

- "traditionele" hulp bieden aan degenen die daar nu om vragen;
- *duurzaam* worden door het opzetten van een (op termijn) economisch zelfstandig ziekenhuis;
- een combinatie van traditionele en duurzame hulp;
- werken met lokale medewerkers, om zo de Peruaanse arbeidsmarkt te steunen.'

Hoe gaat dat opereren in Peru in zijn werk?

'Per jaar voert het ziekenhuis vier tot zes operatieprojecten uit. Per project kunnen 22 tot 50 kinderen geopereerd worden. We opereren voornamelijk kinderen met geboortefwijkingen zoals schisis, spina bifida, hydrocephalus

en urologische geboortefwijkingen. Er kunnen tussen de 88 en 300 kinderen per jaar gratis worden geholpen. Dit is hard nodig omdat er veel arme gezinnen zijn in Peru. Zij hebben geen verzekering en beschikken niet over de middelen om hun kind te kunnen laten opereren. Operatieteams uit Nederland, Spanje en Amerika komen tijdens die projecten naar het ziekenhuis om de operaties uit te voeren. De stichting Paz-Holandesa zamelt het geld in om deze operaties mogelijk te maken.'

Na wat research kwam ik erachter hoe het werkt in Peru; geen geld is geen operatie

Wanneer is jullie project geslaagd?

'Wanneer we het gehele project aan de Peruanen kunnen overgeven en men de statuten respecteert, oftewel: men blijft kinderen zonder geld opereren. Nog beter zou het zijn wanneer de Peruaanse overheid daadwerkelijk preventiepolitiek implementeert om geboortedefecten te voorkomen en een bewezen middel als foliumzuur verstrekt aan vrouwen voor de zwangerschap. Echter gezien het gehele politieke verloop, zie ik dat nog generaties niet gebeuren.'

Zijn er nog dingen waar wij in Nederland aan bij kunnen dragen?

'Ja, wat hebben wij nodig? Voornamelijk geld, oftewel tientjesdonateurs, of mensen die actie willen ondernemen. Ook vrijwilligers die Spaans spreken en voor langere tijd bij ons willen komen werken, kunnen wij goed gebruiken. Verpleegkundigen, anesthesiemedewerkers en operatieassistenten zijn van harte welkom!'

Wil je meer weten over de operatieprojecten in Peru of heb je interesse om als vrijwilliger te komen werken? Meer informatie vind je op www.pazholandesa.com.

Eind 2006 werd aangevangen met de bouw van het 'Tony Molleapaza Rojas Kinderziekenhuis' in Arequipa, in het zuiden van Peru. Het is officieel in gebruik genomen op 19 april 2012.

Dit ziekenhuis richt zich in zijn gratis projecten specifiek op kinderen geboren met een ziekte of afwijking. Het is een initiatief van de samenwerkende ngo's Stichting Paz-Holandesa (Nederland) en Asociación Paz-Holandesa (Peru). Beide organisaties zijn reeds 15 jaar als samenwerkingspartners actief in de Peruaanse gezondheidszorgsector.

Met het 'Tony Molleapaza Rojas Kinderziekenhuis' verschaft PAZ-Holandesa toegang tot uitvoerige zorg en gepaste revalidatie van hoge kwaliteit voor minder valide kinderen. Het ziekenhuis zal zich op termijn tot een volwaardig kindziekenhuis ontwikkelen waar alle kinderspecialismen worden aangeboden. Er wordt uitgegaan van gelijkwaardigheid. Socioeconomische omstandigheden spelen dus geen rol. Het 'Tony Molleapaza Rojas' Kinderziekenhuis streeft ernaar een model te zijn voor stedelijke ziekenhuizen in Peru, toegankelijk voor mensen mét en zonder financiële middelen. Paz-Holandesa verzorgt bovendien opleidingen op management- en operationeel (medisch) niveau voor haar eigen personeel en voor verwante projecten en organisaties.

Het uiteindelijke doel van Paz-Holandesa is het dichten van de kloof die bestaat binnen de Peruaanse gezondheidssector, en dan specifiek voor kinderen (met aangeboren afwijkingen) zonder financiële middelen.

In 2017 is de naam veranderd naar Clinica PAZHolandesa, daar het gebruik van het woord Hospital alleen is voorbehouden aan ziekenhuizen van de Peruaanse overheid.